

Projekt

**UCHWAŁA NR
RADY POWIATU SOKÓLSKIEGO**

z dnia 2024 r.

**w sprawie oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki
Zdrowotnej w Sokółce za rok 2023**

Na podstawie art. 53a ust. 4 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 799) uchwala się, co następuje:

§ 1. Dokonuje się oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Sokółce za rok 2023, która stanowi załącznik do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Krzysztof Krasiński

RADCA PRAWNY
Dobrenko
Kamil Dobrenko
OL-1747

sporządził: P. Kuku
S. M.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 53a ust. 4 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 799) podmiot tworzący dokonuje oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej. Podstawą dokonania tej oceny jest raport o sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej.

W celu realizacji ww. obowiązku ustawowego zachodzi konieczność podjęcia uchwały.

**Ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej
Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej
w Sokółce za rok 2023**

Podstawą oceny sytuacji ekonomiczno – finansowej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Sokółce jest raport o sytuacji ekonomiczno – finansowej za 2023 r., sporządzony przez kierownika zakładu zgodnie z art. 53a ust. 2 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 799).

Raport został przygotowany na podstawie sprawozdania finansowego za rok 2023 i zawiera:

- 1) analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2023 r.,
- 2) prognozę sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe wraz z opisem przyjętych założeń,
- 3) informację o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację zakładu.

Analiza oraz prognoza sytuacji ekonomiczno – finansowej zawarta w raporcie została przygotowana w oparciu o wskaźniki określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r. w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenie analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (Dz. U. poz 832).

Przyjęto cztery wskaźniki ekonomiczno – finansowe niezbędne do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno – finansowej w SP ZOZ w Sokółce, tj.:

- 1) **wskaźniki zyskowności**: zyskowności netto, zyskowności działalności operacyjnej, zyskowności aktywów;
- 2) **wskaźniki płynności**: bieżącej płynności, szybkiej płynności;
- 3) **wskaźniki efektywności**: rotacji należności, rotacji zobowiązań;
- 4) **wskaźniki zadłużenia**: zadłużenia aktywów, wypłacalności.

Wskaźniki zyskowności służą do oceny rentowności działania podmiotu, wskaźniki płynności mierzą zdolność do wywiązywania się z krótkoterminowych zobowiązań, wskaźniki efektywności informują w jakich cyklach podmiot spłaca zobowiązania oraz otrzymuje należności.

- SP ZOZ w Sokółce w 2023 r. uzyskał przychody w kwocie: 72 373 372,26 zł. Przychody ze sprzedaży usług medycznych udzielanych zarówno w ramach umów zawartych z NFZ oraz osobom nieubezpieczonym, stanowiły ponad 95,21% przychodów ogółem.
- Koszty SP ZOZ w Sokółce w 2023 r. wynosiły ogółem: 80 281 922,94 zł. Koszty wynagrodzeń ze stosunku pracy, umów zlecenia i o dzieło, świadczeń na rzecz pracowników, usług obcych oraz zużycia materiałów, stanowiły 91,59% wszystkich kosztów.
- W 2023 r. SP ZOZ w Sokółce z tytułu odsetek poniósł koszty w wysokości: 1 942 050,60 zł.

- SP ZOZ w Sokółce 2023 rok zakończył ujemnym wynikiem finansowym w wysokości: 8 044 417,68 zł.
- Wskaźniki ekonomiczno – finansowe za 2023 r. w SP ZOZ w Sokółce przedstawia poniższa tabela.

Tabela podsumowująca wyniki oceny sytuacji ekonomiczno – finansowej				
LP	Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika	Ocena	Maksymalna wartość pkt możliwa do uzyskania
WSKAŹNIK ZYSKOWNOŚCI				
1.	Wskaźnik zyskowności netto (%)	-11,15	0	5
2.	Wskaźnik zyskowności działalności oper. (%)	-8,31	0	5
3.	Wskaźnik zyskowności aktywów (%)	-24,75	0	5
WSKAŹNIK PŁYNNOŚCI				
1.	Wskaźnik bieżącej płynności	0,38	0	12
2.	Wskaźnik szybkiej płynności	0,33	0	13
WSKAŹNIK EFEKTYWNOŚCI				
1.	Wskaźnik rotacji należności (w dniach)	34,41	3	3
2.	Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)	44,45	7	7
WSKAŹNIK ZADŁUŻENIA				
1.	Wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	98,68	0	10
2.	Wskaźnik wypłacalności	-1,87	0	10
Łączna wartość punktów			10	70

Jak wynika z przedstawionych w tabeli wskaźników, SP ZOZ w Sokółce osiągnął 10 punktów na 70 punktów możliwych do uzyskania. Jest to wynik taki sam jak za 2022 r.

Wskaźnik zyskowności

Wskaźniki zyskowności określają zdolność zakładu do generowania zysków, a zatem ekonomiczną efektywność działalności. Dodatkowo wartości wskaźników informują o racjonalnym gospodarowaniu, gdzie przychody przewyższają koszty.

SP ZOZ w Sokółce osiągnął **ujemny wynik finansowy**, co oznacza, że koszty zakładu przewyższyły przychody.

- 1) **Wskaźnik zyskowności netto (%)** pokazuje jaką część przychodów stanowi odnotowany zysk lub strata. W ten sposób określona jest efektywność gospodarki finansowej w odniesieniu do relacji przychody ogółem – koszty ogółem podmiotu.
 - Wskaźnik zyskowności netto SP ZOZ w Sokółce wyniósł -11,15%, co oznacza, że uzyskał ocenę 0 pkt na 5 pkt możliwych do uzyskania w tym zakresie. Świadczy to o braku równowagi pomiędzy przychodami, a kosztami. Wskaźnik ten uległ nieznacznej poprawie względem 2022 r. (-13,25%).
- 2) **Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)** określa ekonomiczną efektywność działania podmiotu, z uwzględnieniem działalności podstawowej oraz pozostałej działalności operacyjnej.
 - Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej SP ZOZ w Sokółce wyniósł -8,31%, co oznacza, że uzyskał ocenę 0 pkt na 5 pkt możliwych do uzyskania w tym zakresie. Ujemna wartość wskaźnika świadczy o tym, że koszty przewyższyły wygenerowane przychody działalności operacyjnej. Wskaźnik ten uległ nieznacznej poprawie względem 2022 r. (-11,53%).
- 3) **Wskaźnik zyskowności aktywów (%)** informuje o wielkości zysku lub straty przypadającej na jednostkę wartości zaangażowanych aktywów, czyli wyznacza on ogólną zdolność aktywów podmiotu do generowania zysku.
 - Wskaźnik zyskowności aktywów SP ZOZ w Sokółce wyniósł -24,75%, co oznacza, że uzyskał ocenę 0 pkt na 5 pkt możliwych do uzyskania w tym zakresie. Ujemna wartość tego wskaźnika informuje o generowaniu straty przez zakład i nieefektywnym zarządzaniu aktywami.

Łącznie SP ZOZ w Sokółce uzyskał 0 pkt na 15 pkt możliwych do uzyskania w tym zakresie. Jest to wynik taki sam jak za 2022 r, jednak wartość wskaźników uległa nieznacznej poprawie. Wartości wskaźników zyskowności wskazują ujemne wartości oraz wskazują na negatywny trend w analizowanym okresie, co wpływa na pogorszenie rentowności i efektywności prowadzonej działalności.

Wskaźniki płynności

Wskaźniki płynności określają zdolność podmiotu do terminowego regulowania zaciągniętych zobowiązań krótkoterminowych. Jeżeli poziom wskaźników obniża się, to występuje ryzyko utraty przez podmiot zdolności do terminowego regulowania zobowiązań. W przypadku, gdy wskaźniki są zbyt wysokie, może to świadczyć o nieefektywnym gospodarowaniu posiadanymi środkami obrotowymi, takimi jak zapasy, należności lub środki finansowe.

- 1) **Wskaźnik bieżącej płynności** określa zdolność podmiotu do spłaty zobowiązań krótkoterminowych poprzez upłynnienie wszystkich środków obrotowych.
 - Wskaźnik bieżącej płynności SP ZOZ w Sokółce wyniósł 0,38, co oznacza, że uzyskał ocenę 0 pkt na 12 pkt możliwych do uzyskania w tym zakresie. Wskaźnik bieżącej płynności nieznacznie podwyższył się względem 2022 r. wartość wskaźnika wskazuje na ryzyko utraty przez podmiot zdolności terminowego regulowania zobowiązań. Zakład posiada płynność finansową dzięki zewnętrznemu finansowaniu.

2) **Wskaźnik szybkiej płynności** określa zdolność podmiotu do spłacania zobowiązań krótkoterminowych najbardziej płynnymi aktywami, tj. krótkoterminowymi należnościami i aktywami finansowymi.

- Wskaźnik szybkiej płynności w SP ZOZ w Sokółce wyniósł 0,33, co oznacza, że zakład uzyskał ocenę 0 pkt na 13 pkt możliwych do uzyskania w tym zakresie. Jednak wartość dodatnia wskaźnika świadczy o zdolności zakładu do regulowania zobowiązań krótkoterminowych łatwo upłynnianymi aktywami obrotowymi. Zakład posiada płynność finansową dzięki uruchomionym pożyczkom na spłatę bieżących zobowiązań.

Łącznie SP ZOZ w Sokółce uzyskał 0 pkt na 25 pkt możliwych do uzyskania w tym zakresie. Jest to wynik taki sam jak za 2021 r. i 2022 r. Wskaźnik dodatni świadczy o tym, że Zakład posiada płynność finansową dzięki uruchomionym pożyczkom na spłatę bieżących zobowiązań. Wskaźniki płynności wskazują tendencję spadkową w ostatnich latach. Spadek ten jest spowodowany koniecznością spłaty rat oraz odsetek zaciągniętych pożyczek, kredytów inwestycyjnych oraz na bieżącą działalność.

Wskaźniki efektywności

Wskaźniki efektywności opisują efektywność przyjętej polityki zarządzania przepływami pieniężnymi i mogą sygnalizować o ryzyku utraty płynności finansowej przez zakład.

- 1) **Wskaźnik rotacji należności (w dniach)** określa długość cyklu oczekiwania podmiotu na uzyskanie należności za świadczone usługi. Im wyższy poziom wskaźnika, tym podmiot ma większe trudności ze ściąganiem swoich należności.
 - SP ZOZ w Sokółce oczekiwał na uzyskanie należności średnio 34,41 dnia, co oznacza, że uzyskał maksymalną ocenę 3 pkt.
- 2) **Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)** określa okres, jaki jest potrzebny podmiotowi do spłacenia swoich zobowiązań krótkoterminowych. Zbyt wysoka wartość wskaźnika może świadczyć o trudnościach podmiotu w regulowaniu swoich bieżących zobowiązań.
 - SP ZOZ w Sokółce potrzebował średnio 44,45 dnia na spłatę zobowiązań, co oznacza, że uzyskał maksymalną ocenę 7 pkt.

Łącznie SP ZOZ w Sokółce uzyskał 10 pkt na 10 pkt możliwych do uzyskania w tym zakresie. Jest to wynik taki sam jak za 2021 r. i 2022 r. Wskaźniki te są utrzymywane na optymalnych poziomach.

Wskaźniki zadłużenia

Wskaźniki zadłużenia określa się poprzez:

- 1) **Wskaźnik zadłużenia aktywów (%)** - informuje o stopniu finansowania aktywów kapitałami obcymi. Zbyt wysoka wartość wskaźnika podważa wiarygodność finansową podmiotu.
 - Wartość wskaźnika zadłużenia aktywów w SP ZOZ w Sokółce wyniosła 98,68%, co oznacza, że zakład uzyskał ocenę 0 pkt na 10 pkt możliwych do uzyskania w tym zakresie.

- Wartość wskaźnika zadłużenia aktywów nieznacznie spadła w porównaniu do roku 2022 r. (99,96%). Zakład w celu rozwoju potrzebuje finansowania kapitałami obcymi, stanowiącymi zazwyczaj tańsze źródło pozyskiwania kapitału niż kapitał własny. Niezbędne jest kontrolowanie poziomu tego zadłużenia.

2) **Wskaźnik wypłacalności** – określa wielkość funduszy obcych przypadających na jednostkę funduszu własnego. Wysoka wartość wskaźnika wskazuje na możliwość utraty zdolności do regulowania przez podmiot zobowiązań.

- Wartość wskaźnika wypłacalności w SP ZOZ w Sokółce wyniosła: -1,87, co oznacza, że zakład uzyskał ocenę 0 pkt na 10 pkt możliwych do uzyskania.
- Wpływ na ujemną wartość wskaźnika wypłacalności miały, m.in.:
 - ujemna wartość funduszu własnego szpitala,
 - wysoka strata z lat ubiegłych.

Łącznie SP ZOZ w Sokółce uzyskał 0 pkt na 20 pkt możliwych do uzyskania w tym zakresie. Jest to wynik taki sam jak za 2022 r. Wartość wskaźników zadłużenia aktywów wskazuje tendencję rosnącą. Spadek wypłacalności spowodowany jest ujemnym wynikiem finansowym.

Prognoza sytuacji ekonomiczno – finansowej na lata 2024 – 2026

- Prognoza finansowa na lata 2024-2026 została opracowana zgodnie za art. 52 ustawy o działalności leczniczej, tj. że SP ZOZ pokrywa z posiadanych środków i uzyskanych przychodów koszty działalności i reguluje zobowiązania.
- Prognoza finansowa została opracowana na podstawie rachunków zysków i strat z 2023 r. oraz na podstawie planu finansowego na 2024 r. W prognozie założono wzrost kosztów spowodowany wysokimi wskaźnikami inflacji, wzrostem wynagrodzeń oraz niskim poziom przychodów, głównie z kontraktów z NFZ.
- Do prognozy przychodów na lata 2024-2026 przyjęto, że zakres realizowanych świadczeń ze środków publicznych będzie obejmował wszystkie zakresy dotychczasowej działalności Zakładu.
- Prognoza finansowa na lata 2024-2026 zakłada ujemne wyniki finansowe w poszczególnych latach. Prognozowanie wyników finansowych z uwagi na wiele czynników zmiennych oraz dynamicznie zmieniających uwarunkowań ekonomicznych obarczone jest znaczną niepewnością.
- Zgodnie z analizą trendów w przychodach i kosztach w latach ubiegłych z uwzględnieniem aktualnych informacji mogących mieć wpływ na przyszłą sytuację finansową Zakładu, w kolejnym latach prognozowane jest osiągnięcie straty netto:
 - w 2024 r.: - 6 033 810,42 zł,
 - w 2025 r.: - 3 927 385,13 zł,
 - w 2026 r.: - 1 784 143,40 zł.

Na podstawie przedstawionego Raportu o sytuacji ekonomiczno – finansowej SP ZOZ w Sokółce za 2023 r. oraz w oparciu o wskaźniki sytuacji ekonomiczno – finansowej należy stwierdzić, że:

- 1) sytuacja finansowa SP ZOZ w Sokółce jest bardzo trudna, a rentowność Zakładu pozostała na poziomie zbliżonym do 2022 r.;

- 2) koszty działalności SP ZOZ w Sokółce przewyższyły uzyskane przychody w 2023 r;
- 3) przyczynami pogorszenia rentowności SP ZOZ w Sokółce jest zbyt niski poziom finansowania ochrony zdrowia, nierentowność procedur, nierównomierność wyceny procedur i prywatyzacja najbardziej rentownych specjalności;
- 4) SP ZOZ w Sokółce zwraca również uwagę na niejasność przepisów i zasad finansowania świadczeń m.in. polityka NFZ w odniesieniu do nadwykonań;
- 5) znaczne pogorszenie sytuacji finansowej Zakładu jest bezpośrednio związane z wysokimi kosztami wynagrodzeń, materiałów medycznych i pozostałych kosztów operacyjnych;
- 6) niekorzystny wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową SP ZOZ w Sokółce mają również wysokie koszty utrzymania gotowości oddziałów również w przypadku kiedy nie ma pacjentów, zbyt niski wzrost wartości przychodów wynikający z niedoszacowania wartości kontraktów z NFZ oraz radykalny wzrost wartości zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek;
- 7) wskaźniki efektywności SP ZOZ w Sokółce nie są optymalne, jednak nie świadczą o problemach w regulowaniu zobowiązań i uzyskiwaniu należności;
- 8) wskaźniki płynności finansowej wskazują na zdolność SP ZOZ w Sokółce do terminowego regulowania zaciągniętych zobowiązań poprzez upłynnienie środków obrotowych;
- 9) przy braku zwiększenia finansowania przez NFZ w kolejnych latach SP ZOZ w Sokółce będzie osiągał ujemny wynik finansowy;
- 10) należy rozważyć zwiększenie działalności części oddziałów szpitalnych, rozszerzenie działalności Zakładu poprzez utworzenie POZ oraz dodatkowych poradni specjalistycznych w celu zabezpieczenia potrzeb społeczeństwa oraz pozyskania nowych umów na świadczenia medyczne a tym samym zwiększyć przychody SP ZOZ w Sokółce.

**RAPORT O SYTUACJI
EKONOMICZNO-FINANSOWEJ SP ZOZ W SOKÓŁCE
za 2023 r.**

Sokółka, dnia 21.05.2024 r.

I. PODSTAWA PRAWNA

1. Art. 53a Ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. 2023, poz. 991 t. j. z późn. zm.)
2. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 roku w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2017r. poz. 832).

II. WYBRANE INFORMACJE O SP ZOZ W SOKÓŁCE

1. **Nazwa:** Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Sokółce
2. **Siedziba:** 16-100 Sokółka, ul. gen. Władysława Sikorskiego 40
3. **Podstawowy przedmiot działalności:** Działalność szpitali PKD – 8610Z
4. **Sąd rejestrowy:** Sąd Rejonowy w Białymstoku, XII Wydział Gospodarczy KRS
5. **Nr KRS** 0000003870
6. **Nr identyfikacyjny REGON** 050653170
7. **Rejestr Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą** nr 000000010637
8. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Sokółce jest podmiotem leczniczym niebędącym przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. 2023, poz. 991 t. j. z późn. zm.) prowadzonym w formie samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, dla którego podmiotem tworzącym jest Powiat Sokólski.

III. ANALIZA SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ ZA ROK 2023.

Ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej została opracowana na podstawie analizy wskaźnikowej dostosowanej do warunków i specyfiki sektora ochrony zdrowia.

Raport sporządzono zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 roku w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2017r. poz. 832).

Analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2023 rok przeprowadzono na podstawie oceny punktowej przypisanej poszczególnym wskaźnikom wyliczonym zgodnie ze sposobem określonym w ww. rozporządzeniu. Wskaźniki zostały obliczone na podstawie danych z Bilansu za 2023 rok SP ZOZ w Sokółce oraz na podstawie danych z Rachunku zysków i strat SP ZOZ w Sokółce za 2022 i 2023 rok. Syntetyczny obraz kondycji finansowej, którą daje analiza wskaźnikowa, służy do powzięcia odpowiednich kroków i natychmiastowej reakcji w przypadku zagrożenia utraty płynności, zadłużania

się bądź innych zjawisk niepożądanych wynikających z nieumiejętnego gospodarowania środkami finansowymi, zarządzania oraz efektów spowodowanych przez czynniki zewnętrzne takie jak: zmiana regulacji prawnych dotyczących jednostek ochrony zdrowia. Określenie wartości wskaźników ma na celu wprowadzenie ich jako narzędzia interwencji i oczekiwanego efektu co do dalszego funkcjonowania jednostki i jej rozwoju.

IV. WSKAŹNIKI EKONOMICZNO-FINANSOWE I ICH OCENA

W Raporcie uwzględniono okres ostatnich 3 lat, tj. 2021-2023, w celu ukazania tendencji finansowej (wzrost/spadek) jednostki.

1. Wskaźniki zyskowności

Wskaźniki zyskowności określają zdolność podmiotu do generowania zysków, a zatem ekonomiczną efektywność działalności. Dodatkowo wartości informują o racjonalnym gospodarowaniu, gdzie przychody podmiotu przewyższają koszty. Należy jednak pamiętać iż celem ekonomicznym SP ZOZ jest przede wszystkim zrównoważenie kosztów i przychodów.

Tabela 1. Wskaźniki zyskowności w ocenie sytuacji SP ZOZ w Sokółce

L.P.	Nazwa wskaźnika	Konstrukcja	Wartość wskaźnika 2021	Wartość wskaźnika 2022	Wartość wskaźnika 2023	Interpretacja
WSKAŹNIKI ZYSKOWNOŚCI						
1	Wskaźnik zyskowności netto	Wynik netto x 100%	-5,79	-13,25	-11,15	Wskaźnik ujemny oznacza zbyt wysokie koszty do przychodów
		Przychody netto ze sprzedaży produktów+ przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów + pozostałe przychody operacyjne +przychody finansowe				
2	Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej	Wynik z działalności operacyjnej x 100%	-5,33	-11,53	-8,31	Wskaźnik ujemny oznacza, że koszty przewyższyły wygenerowane przychody działalności operacyjnej
		Przychody netto ze sprzedaży+ pozostałe przychody operacyjne				
3	Wskaźnik zyskowności aktywów	Wynik netto x 100%	-10,13	-24,36	-24,75	Wskaźnik ujemny oznacza nieefektywne zarządzanie aktywami
		Średni stan aktywów				

Źródło: opracowanie własne na podstawie Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 roku w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej

Wskaźnik zyskowności netto pokazuje jaką część przychodów stanowi zysk lub strata. W ten sposób określona jest efektywność gospodarki finansowej w odniesieniu do relacji przychody ogółem - koszty ogółu podmiotu.

Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej określa ekonomiczną efektywność działania podmiotu z uwzględnieniem działalności podstawowej oraz pozostałej działalności operacyjnej.

Wskaźnik zyskowności aktywów informuje o wielkości zysku lub straty przypadającej na jednostkę wartości zaangażowanych w podmiocie aktywów, czyli wyznacza on ogólną zdolność aktywów podmiotu do generowania zysku, a zatem sposobu zarządzania nimi.

2. Wskaźniki płynności

Tabela 2. Wskaźniki płynności w ocenie sytuacji SP ZOZ w Sokółce

L.P.	Nazwa wskaźnika	Konstrukcja	Wartość wskaźnika 2021	Wartość wskaźnika 2022	Wartość wskaźnika 2023	Interpretacja
WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI						
1	Wskaźnik bieżącej płynności	Aktywa obrotowe - należności krótkoterminowe z tyt. dostaw i usług, o okresie spłat powyżej 12 m-cy - krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe Zobowiązania krótkoterminowe - zobowiązania z tyt. dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 m-cy+ rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe	0,50	0,35	0,38	Bardzo niski wskaźnik dodatni, poniżej wartości 0,60 oznacza, że podmiot reguluje zobowiązania z tytułu, a posiada względną płynność finansową dzięki zewnętrznemu finansowaniu
2	Wskaźnik szybkiej płynności	Aktywa obrotowe - należności krótkoterminowe z tyt. dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 m-cy - krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe - zapasy Zobowiązania krótkoterminowe - zobowiązania z tyt. dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 m-cy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe	0,41	0,30	0,33	Posiada płynność finansową dzięki uruchomionym pożyczkom na spłatę bieżących zobowiązań.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 roku w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej

Wskaźniki płynności określają zdolność podmiotu do terminowego regulowania zaciągniętych zobowiązań krótkoterminowych. Jeżeli poziom wskaźników obniża się to występuje ryzyko utraty przez podmiot zdolności do terminowego regulowania zobowiązań, natomiast w przypadku, gdy wskaźniki są zbyt wysokie, może to świadczyć o nieefektywnym gospodarowaniu posiadanymi środkami obrotowymi takimi jak zapasy, należności lub środki finansowe.

Wskaźnik bieżącej płynności - określa zdolność do spłaty zobowiązań krótkoterminowych poprzez upłynnienie wszystkich środków obrotowych.

Wskaźnik szybkiej płynności - określa zdolność podmiotu do spłacania zobowiązań krótkoterminowych najbardziej płynnymi aktywami tj. krótkoterminowymi należnościami i aktywami finansowymi.

3. Wskaźniki efektywności

Tabela 3. Wskaźniki efektywności w ocenie sytuacji SP ZOZ w Sokółce

L.P.	Nazwa wskaźnika	Konstrukcja	Wartość wskaźnika 2021	Wartość wskaźnika 2022	Wartość wskaźnika 2023	Interpretacja
WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI						
1	Wskaźnik rotacji należności (w dniach)	Średni stan należności z tyt. dostaw i usług x liczba dni w okresie (365)	20,34	30,35	34,41	Wskaźnik wykazuje długość cyklu oczekiwania na uzyskanie należności za świadczone usługi, wartość poniżej 45 dni tzn. że szpital na uzyskanie należności za świadczone usługi czeka relatywnie krótko, co pozwala na spłatę zaciągniętych zobowiązań w terminie
		Przychody netto ze sprzedaży + przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów				
2	Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)	Średni stan zobowiązań z tyt. dostaw i usług x liczba dni w okresie (365)	7,74	33,96	44,45	Wskaźnik określa okres, jaki jest potrzebny na spłacenie swoich zobowiązań krótkoterminowych, poniżej 60 dni oznacza, że podmiot jest w stanie spłacić swoje zobowiązania krótkoterminowe relatywnie szybko
		Przychody netto ze sprzedaży + przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów				

Źródło: opracowanie własne na podstawie Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 roku w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej

Wskaźnik rotacji należności - określa długość cyklu oczekiwania podmiotu na uzyskanie należności za świadczone usługi. Im wyższy poziom wskaźnika, tym podmiot ma większe trudności ze ściąganiem swoich należności, co może obniżyć zdolność do terminowego regulowania zobowiązań.

Wskaźnik rotacji zobowiązań - określa okres, jaki jest potrzebny podmiotowi do spłacenia swoich zobowiązań krótkoterminowych. Zbyt wysoka wartość wskaźnika może świadczyć o trudnościach podmiotu w regulowaniu swoich bieżących zobowiązań, co może zapowiadać konieczność naliczania przez kontrahentów odsetek, a w następnej kolejności skierowanie spraw na drogę postępowania sądowego.

4. Wskaźniki zadłużenia

Wskaźnik zadłużenia aktywów (%) – informuje o stopniu finansowania aktywów kapitałami obcymi. Zbyt wysoka wartość wskaźnika podważa wiarygodność podmiotu, natomiast zbyt niska może świadczyć o braku umiejętności w wykorzystywaniu zewnętrznych źródeł finansowania podmiotu dla zwiększenia efektywności jego działania.

Wskaźnik wypłacalności - określa wielkość kapitałów obcych przypadającą na jednostkę kapitału własnego. Wysoka wartość wskaźnika wskazuje na możliwość utraty zdolności do regulowania przez podmiot zobowiązań, jednocześnie bardzo niska wartość wskaźnika może oznaczać brak efektywnego wykorzystania finansowania zewnętrznego. W racjonalnie zarządzanym podmiocie finansowanie długoterminowymi zobowiązaniami nie powinno przekraczać połowy kapitałów własnych.

Tabela 4. Wskaźniki zadłużenia w ocenie sytuacji SP ZOZ w Sokółce

L.P.	Nazwa wskaźnika	Konstrukcja	Wartość wskaźnika 2021	Wartość wskaźnika 2022	Wartość wskaźnika 2023	Interpretacja
WSKAŹNIKI ZADŁUŻENIA						
1	Wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	Zobowiązania długoterminowe + zobowiązania krótkoterminowe + rezerwy na zobowiązania) x 100%	75,34	99,96	98,68	Wskaźnik dodatni, wykazuje możliwość finansowania aktywów kapitałami obcymi
		Aktywa razem				
2	Wskaźnik wypłacalności	Zobowiązania długoterminowe + zobowiązania krótkoterminowe + rezerwy na zobowiązania)	-3,01	-2,15	-1,87	Wskaźnik ujemny, wpływ na jego stopień miał: fundusz własny szpitala o wartości ujemnej, wysoka strata z lat poprzednich
		Fundusz własny				

Źródło: opracowanie własne na podstawie Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 roku w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej

5. Ocena uzyskanych punktów z analizy wskaźnikowej za 2023 rok

Tabela 5. Podsumowanie wyników oceny sytuacji SP ZOZ w Sokółce

Tabela podsumowująca wyniki oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej			
Grupa	Wskaźniki	Wartość wskaźnika	Ocena (pkt)
1. Wskaźniki zyskowności	1) Wskaźnik zyskowności netto (%)	-11,15	0 / 5
	2) Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)	-8,31	0 / 5
	3) Wskaźnik zyskowności aktywów (%)	-24,75	0 / 5
		1. Razem:	0 / 15
2. Wskaźniki płynności	1) Wskaźnik bieżącej płynności	0,38	0 / 12
	2) Wskaźnik szybkiej płynności	0,33	0 / 13
		2. Razem:	0 / 25
3. Wskaźniki efektywności	1) Wskaźnik rotacji należności (w dniach)	34,41	3 / 3
	2) Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)	44,45	7 / 7
		3. Razem:	10 / 10
4. Wskaźniki zadłużenia	1) Wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	99,68	0 / 10
	2) Wskaźnik wypłacalności	-1,87	0 / 10
		4. Razem:	0 / 20
Łączna wartość punktów (max 70 pkt):			10

Źródło: opracowanie własne na podstawie Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 roku w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej

Wartości wskaźników zyskowności wykazują ujemne wartości oraz wskazują na negatywny trend w analizowanym okresie, co wpływa na pogorszenie rentowności i efektywności prowadzonej działalności.

Wskaźniki płynności wykazują tendencję spadkową w ostatnich latach. Spadek ten uwarunkowany jest głównie koniecznością spłaty rat oraz odsetek zaciągniętych pożyczek i kredytu na inwestycje oraz na bieżącą działalność.

Wskaźniki rotacji należności i zobowiązań wzrosły, ale utrzymują się na poziomie poniżej 45 dni, jeśli chodzi o należności i do 60 dni w stosunku do zobowiązań. W ocenie punktowej wskaźniki te są utrzymane na optymalnym poziomie.

Poziom wskaźników zadłużenia aktywów wskazuje tendencję rosnącą. Spadek wypłacalności spowodowany jest ujemnym wynikiem finansowym, co wpływa znacząco na obniżenie oceny punktowej.

Na podstawie przeprowadzonej analizy należy stwierdzić, iż wartość wskaźników kształtuje się na poziomie, który nie zapewnia stabilnej sytuacji ekonomiczno-finansowej szpitala. **10 punktów w roku 2023 stanowi tylko 14,28% maksymalnej liczby punktów**, tj. 70, możliwych do uzyskania zgodnie z zapisami w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 roku w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2017r. poz. 832).

V. PROGNOZA EKONOMICZNO-FINANSOWA NA LATA 2024-2026

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Sokółce prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o działalności leczniczej. Prognoza na lata 2024-2026 została opracowana zgodnie z art. 52 Ustawy o działalności leczniczej tj., że SP ZOZ pokrywa z posiadanych środków i uzyskiwanych przychodów koszty działalności i reguluje zobowiązania.

Wykaz umów na finansowanie świadczeń ze środków publicznych zawartych z Narodowym Funduszem Zdrowia obowiązujących w 2024 r.:

Tabela 6. Umowy SP ZOZ w Sokółce z NFZ

UMOWY SP ZOZ w Sokółce z NFZ 2024 r. - stan na 08.05.2024 r.				
Lp.	Numer umowy	Nazwa	Okres obowiązywania	Wartość limitu rocznego (zł)
1	10-00-00090-23-43-15	OPIEKA PALIATYWNA I HOSPICYJNA	01.01.2024- 31.12.2024	1 397 441,07
2	10-00-00090-23-44-14	ŚWIADCZENIA PIELĘGNACYJNE I OPIEKUŃCZE	01.01.2024- 31.12.2024	2 023 900,22
3	10-00-00090-22-41-11/1	ŚWIADCZENIA ZDROWOTNE KONTRAKTOWANE ODRĘBNI	01.01.2024- 31.12.2024	2 062 594,02
4	10-00-00090-21-39-02/01	AMBULATORIJNA OPIEKA SPECJALISTYCZNA (poradnia chorób wewnętrznych i pediatryczna)	01.01.2024- 30.06.2024	5 556,67
5	10-00-00090-21-40-02/01	AMBULATORIJNA OPIEKA SPECJALISTYCZNA (poradnia endokrynologiczna)	01.01.2024- 30.06.2024	320 713,91
6	10-00-00090-17-36-03/05	PROGRAM LEKOWY - LECZENIE WTÓRNEJ NADCIŻYNNOŚCI PRZYTARCZY U PACJENTÓW LECZONYCH NERKOZASTĘPCZO DIALIZAMI	01.01.2024- 30.06.2024	9 993,84
7	10-00-00090-17-34-05	REHABILITACJA LECZNICZA	01.01.2024- 30.06.2024	579 059,20
8	10-00-00090-23-42-03/08	LECZENIE SZPITALNE (Podstawowy System Zabezpieczenia)	01.01.2024- 31.12.2024	43 154 919,85
9	10-00-00090-23-45-18/19	ŚWIADCZENIE ZDROWOTNE - DOBRY POŚILEK W SZPITALU	01.01.2024- 30.06.2024	436 308,60
Razem:				49 990 487,38

Źródło: opracowanie własne

Prognoza sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe dla SP ZOZ w Sokółce została przygotowana na podstawie rachunku zysków i strat z 2023 roku oraz na podstawie planu finansowego jednostki na 2024 rok. W prognozach sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe założono wzrost kosztów spowodowany wysokimi wskaźnikami inflacji, wzrostem wynagrodzeń oraz niski poziom wzrostu przychodów, głównie kontrakty z NFZ. Do prognozy przychodów na lata 2024-2026 przyjęto, że zakres realizowanych świadczeń ze środków publicznych będzie obejmował wszystkie zakresy dotychczasowej działalności podmiotu.

Tabela 7. Prognoza finansowa na podstawie Rachunku zysków i strat SP ZOZ w Sokółce

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT			2023	2024 wg planu	2025 prognoza	2026 prognoza
A	Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi, w tym:		69 756 658,97	72 729 744,58	75 363 484,87	78 105 705,30
I.	Przychody netto ze sprzedaży produktów		69 432 900,42	72 778 744,58	75 408 484,87	78 145 705,30
II.	Zmiana stanu produktów (zwiększenie - wartość dodania, zmniejszenie - wartość ujemna)		233 962,22	-150 000,00	-150 000,00	-150 000,00
III.	Koszty wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki		0	0	0	0
IV.	Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów		89 796,33	101 000,00	105 000,00	110 000,00
B	Koszty działalności operacyjnej		77 512 301,54	78 632 000,00	79 537 870,00	80 346 848,70
I.	Amortyzacja		1 759 856,03	1 800 000,00	1 800 000,00	1 800 000,00
II.	Zużycie materiałów i energii		12 134 399,48	12 375 000,00	12 961 870,00	13 176 848,70
III.	Usługi obce		21 245 832,68	21 285 000,00	20 400 000,00	20 500 000,00
IV.	Podatki i opłaty, w tym:		268 964,08	214 000,00	224 000,00	234 000,00
V.	Wynagrodzenia		35 160 887,51	35 900 000,00	36 900 000,00	37 300 000,00
VI.	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia		6 610 023,31	6 720 000,00	6 907 000,00	6 981 000,00
VII.	Pozostałe koszty rodzajowe		291 309,69	295 000,00	300 000,00	305 000,00
VIII.	Wartość sprzedanych towarów i materiałów		41 028,76	43 000,00	45 000,00	50 000,00
C	Zysk (strata) ze sprzedaży (A - B)		-7 755 642,57	-5 902 255,42	-4 174 385,13	-2 241 143,40
D	Pozostałe przychody operacyjne		2 591 202,17	2 370 000,00	2 590 000,00	2 810 000,00
I.	Zysk z tytułu rozchodu niefin. aktywów trwałych		0	0	0	0
II.	Dotacje		1 838 705,93	1 420 000,00	1 620 000,00	1 820 000,00
III.	Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych		0	0	0	0
IV.	Inne przychody operacyjne		752 496,24	950 000,00	970 000,00	990 000,00
E	Pozostałe koszty operacyjne		827 570,80	350 000,00	360 000,00	370 000,00
I.	Strata z tytułu rozchodu niefin. aktywów trwałych		0	0	0	0
II.	Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych		0	0	0	0
III.	Inne koszty operacyjne		827 570,80	350 000,00	360 000,00	370 000,00
F	Zysk (strata) z działalności operacyjnej (C + D - E)		-5 992 011,20	-3 882 255,42	-1 944 385,13	198 856,60
G	Przychody finansowe		25 511,12	25 000,00	26 000,00	27 000,00
I.	Dywidendy i udziały w zyskach, w tym:		0	0	0	0
II.	Odsetki, w tym:		25 511,12	25 000,00	26 000,00	27 000,00
	od jednostek powiązanych		0	0	0	0
III.	Zysk z tytułu rozchodu aktywów finansowych, w tym:		0	0	0	0
	w jednostkach powiązanych		0	0	0	0
IV.	Aktualizacja wartości aktywów finansowych		0	0	0	0
V.	Inne		0	0	0	0
H	Koszty finansowe		1 942 050,60	2 105 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00
I.	Odsetki, w tym:		1 942 050,60	2 105 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00
	od jednostek powiązanych		0	0	0	0
II.	Strata z tytułu rozchodu aktywów finansowych, w tym:		0	0	0	0
	w jednostkach powiązanych		0	0	0	0
III.	Aktualizacja wartości aktywów finansowych		0	0	0	0
IV.	Inne		0	0	0	0
I.	Zyski nadzwyczajne		0	0	0	0
II.	Straty nadzwyczajne		0	0	0	0
I	Zysk (strata) brutto (F+G-H)		-7 908 550,68	-5 962 255,42	-3 918 385,13	-1 774 143,40
J	Podatek dochodowy		135 867,00	71 555,00	9 000,00	10 000,00
K	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)		0	0	0	0
L	Zysk (strata) netto (I-J-K)		-8 044 417,68	-6 033 810,42	-3 927 385,13	-1 784 143,40

Źródło: opracowanie własne

VI. PODSUMOWANIE I INFORMACJA O ISTOTNYCH ZDARZENIACH MAJĄCYCH WPŁYW NA SYTUACJĘ EKONOMICZNO-FINANSOWĄ SP ZOZ W SOKÓŁCE

Po przeprowadzonej analizie sytuacji ekonomiczno-finansowej należy stwierdzić, że

- 1) wyniki ocen uzyskanych z analizy wskaźnikowej ukazują iż rentowność Szpitala pozostała na niezmiennym poziomie w porównaniu do roku 2022;
- 2) sytuacja szpitala jest bardzo trudna, ale stabilna;
- 3) przyczynami zadłużenia szpitala jest zbyt niski poziom finansowania ochrony zdrowia (limity świadczeń, nierentowność procedur, nierównomierność wyceny procedur i prywatyzacja najbardziej rentownych specjalności);
- 4) problemem jest też niejasność przepisów i zasad finansowania świadczeń m.in. polityka NFZ w odniesieniu do nadwykonań;
- 5) na niekorzystny wynik finansowy szpitala oraz działalności oddziałów Szpitala i poradni specjalistycznych miały wpływ wysokie koszty wynagrodzeń, materiałów medycznych i pozostałych kosztów operacyjnych;
- 6) utrzymywanie oddziałów jest bardzo kosztowne w sytuacji kiedy musi być zapewniona gotowość personelu medycznego nawet wtedy, kiedy nie ma pacjenta;
- 7) zbyt niski wzrost wysokości przychodów w stosunku do poniesionych kosztów, wynika z niedoszacowanej wartości kontraktów z NFZ;
- 8) wartość zobowiązań krótko- i długoterminowych z tytułu kredytów i pożyczek radykalnie rośnie z uwagi na uruchomienie w całości pożyczki na sfinansowanie zaplanowanych inwestycji oraz pożyczki na obsługę bieżących zobowiązań;
- 9) należałoby zracjonalizować wykorzystanie zasobów sprzętowych i potencjału kadry medycznej;
- 10) należałoby zwiększyć działalność niektórych oddziałów szpitala w celu zabezpieczenia potrzeb społeczeństwa i tym samym zwiększenia przychodu szpitala np. ZOL czy stacja dializ i pozyskać nowe umowy na nowe świadczenia;
- 11) należałoby rozszerzyć działalność szpitala tworząc POZ oraz inne poradnie specjalistyczne, tym samym zwiększając przychody szpitala;
- 12) należałoby dokonać modernizacji i remontu oddziałów szpitalnych;

Imię i nazwisko osoby, której powierzono
prowadzenie ksiąg rachunkowych
Sokołka, dn. 21.05.2024r.

Z-ca DYREKTORA ds. EKONOMICZNYCH
Samodzielnego Publicznego Zakładu
Opieki Zdrowotnej w Sokółce

mgr Maria Julia Budrowska

Imię i nazwisko
Kierownika jednostki
Sokołka, dn. 21.05.2024r.

DYREKTOR
Samodzielnego Publicznego
Zakładu Opieki Zdrowotnej
w Sokółce

Anna Maria Aniskiewicz

